

Ἐν τῇ Ὁδῷ Αἰόλου εἰς ἀπρόσεκτος ἐπάτησε τὸ πῶδι μῖς Κυρίας.

Ἡ κυρία ὀργίλη :

— Εἶσαι ζῶν !

Ὁ κύριος χαρίζει :

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία μου, ἐὰν ἤμην ζῶν, θὰ σὰ πλάκωνα.

Τὴν Κυριακὴν περὶ τὴν 10ην π. μ. ἐγένοντο ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ Βουλγαρῇ ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, αἱ ἐξετάσεις εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.

Ὁ νεαρὸς καὶ εὐφυὴς καθηγητὴς κ. Joseph Collard εὐδοκίμησεν ὥς οὐδεὶς ἄλλος.

Ἐνόμιζε τις ὅτι εὐρίσκεται οὐχὶ ἐν Ἑλληνικῷ ἐκπαιδευτηρίῳ, ἀλλ' ἐν γαλλικῷ λυκείῳ. Ἡ γλυκεῖα ἐκείνη προφορὰ, ἡ περὶ τὸ λέγειν εὐκολία, ὁ τρόπος τῆς ἀπαγγελίας τῶν ζωηρῶν παίδων ἐξέπληξαν ἀληθῶς τοὺς παρισταμένους, οἵτινες ἀναχωροῦντες συνεχάρησαν ἐξ ὅλης καρδίας τὸν ἀξιότιμον κ. Βουλγαρην, οἵτινος οἱ κόποι καὶ αἱ προσπάθειαι ὅπως ἀναδείξῃ τὸ λυκεῖόν του ἐράμιλλον τῶν καλλιτέρων εὐρωπαϊκῶν ἐκπαιδευτηρίων ἱκανοποιήσαν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην πληρέστατα.

Ἰδιαιτέρως δὲ ὀρεῖλομεν νὰ συγχαρῶμεν τὸν εὐγενῆ φίλον μας κ. Joseph Collard ὅστις πρὸ δέκα μόλις μηνῶν ἐγκαταστὰς ἐν τῇ πόλει μας καὶ τοσαύτας συμπαθείας ἀποκτήσας κατὰ τὰς προχθεσινὰς ἐξετάσεις ὁμολογούμενως ἐδείχθη ἀνώτερος παντὸς ἐπαίνου.

III. I. Ψ'.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

Ὁ ῥωμῆος ἐργάτης καὶ χειρωναξ ἐννοεῖ νὰ διασκεδάσῃ καὶ αὐτὸς ὅταν εἴμπορεῖ. Συνήθως εἴμπορεῖ τὸ Σάββατον ἑσπέρας, τὴν Κυριακὴν, τὴν ἐορτὴν. Καταπαύει ἐπὶ στιγμὴν τὸν ἀγριὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα, διασκελεῖ τὸ κατώφλιον τοῦ παπηλείου ἀφίνων ὀπισθέν του ὅλην τὴν ἀρωγὴν τοῦ καθημερινοῦ βίου, στηρίζει τὸν ἀγκῶνά του ἐπὶ τοῦ τραπεζίου, λαμβάνει εἰς χεῖράς του τὸ ποτήριον, καὶ ζητεῖ νὰ πνίξῃ ἐν αὐτῷ τὰς μερίμνας του ὡς θανατηφόρα ἔντομα.

Τότε πληροῦται ὁ στόμαχος καὶ πληροῦται ἡ κεφαλὴ κατὰ μικρὸν γλυκεῖα τις νωχέλεια ὑπαισέρπει εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ· αἱ ἰδέαι του σχίζουσι τὴν πένθιμόν των στολὴν καὶ στολίζονται μὲ ῥόδα· εἶναι ἐν τῇ πραγματικότητι καὶ δὲν εἶναι· τὸ βλέμμα του τὸ σθεστόν ὑπὸ τοῦ κόπου ἀνάπτει· ἡ εὐθυμία διαστέλλει τὴν μορφήν του· ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ τύλοι τῆς παλάμης του γίνονται ἀπαλώτεροι· θέλει νὰ ἐκδηλώσῃ ζωηρότερον τὴν ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσαν πληθῶραν ζωῆς· θέλει νὰ κινηθῇ βιαίως, νὰ πηδήσῃ, νὰ χορεύσῃ καὶ ἡ γλῶσσά του ὑφίσταται γαργαλισμὸν τινα· θέλει νὰ εἰπῇ κἀτι τι, θέλει νὰ φωνάξῃ καὶ τραγωδεῖ.

Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, τ' ἀπόκεντρα πρὸ πάντων, τὸ ἄσμα ἔχει τὸν ἐπιχωριαζόντα τόνον· τὸ τραγοῦδι των εἶναι προῖόν των βουνῶν των, καὶ εἶναι γεμάτο δροσιὰ καὶ πλατάγια καὶ λεύκια καὶ τουφέκι καὶ λευθερίᾳ καὶ κλεφτόπουλα πού ῥοβολᾷ ἐπὶ τὸν κάμπο, ἐνέχει δὲ μελαγχολικὴν τινα μονοτονίαν, γλυκὺ τι παράπονον, περιπαθὴ τινα θρηνηφιδίαν, ὡς νὰ νενουρίξῃ τὴν λύπην νὰ

τὴν ἀποκοιμίσῃ, ὡς νὰ θρηνῇ γιατί πέρασαν οἱ καιροὶ ἐκείνοι τῆς λεβεντιᾶς, ὡς νὰ ψάλλῃ τὸ συχώριο των ἀνδρείων πού εἰξευραν νὰ λαθόνωνται καὶ νὰ ἀποθνήσκουν.

Οἱ Ἑπτανήσιοι, ὁ μουσικώτατος λαὸς τῆς Ἑλλάδος, τραγοῦδουν τοὺς Στίχους τοῦ Σολωμοῦ καὶ τὴν μουσικὴν τοῦ Μαντζάρου καὶ τοῦ Ξυδιᾶ καὶ συγκινοῦνται, καὶ παθαίνονται, καὶ χύνουν πολλάκις θερμὰ δάκρυα ὅταν τραγοῦδουν τὸν ὕμνον τῆς Ἐλευθερίας, καὶ εἶναι ἐξαλλοὶ ὅταν μέλπουσι τὸ «ἔτσι κ' ἐμὲ ἡ πατρίδα μου», ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου οἱ Ἀγγλοὶ ἐκρέμασαν καὶ τὸν μουσικὸν καὶ τὸν ποιητὴν. Ἀλλὰ οἱ Ἑπτανήσιοι δὲν τραγοῦδουν πάντοτε ποιήσεων τοῦ Σολωμοῦ καὶ Ζαμπελίου· πλεῖστα ἄσματα των εἶναι ἰταλικά καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ στίχοι οὗς προσαρμόζουν εἶνε πολλάκις ἀνόητοι καὶ γελοῖοι.

Ἄλλ' ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς, ὁ λαὸς τῆς καρδίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ, τί τραγωδεῖ;

Παριστάνει τὸ ἄσμα του ἐπὶ των πτερύγων τῆς μελωδίας διερχομένην στιγμιαίως τὴν εἰκόνα τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος του, των ἐθνικῶν πόθων του; τῷ ἀναπαριστᾷ τὸ χαριτωμένον κορμὶ τῆς ἐρωμένης του, τὰς ἀγωνιώδεις ὥρας τῆς προσδοκίας ὑπὸ τὰ παράθυρά της, τοὺς μακροὺς πλοκάμους της, τὸ λαθραῖον παρὰ τὴν θύραν φίλημα; Ὅταν τραγωδεῖ ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς ᾄδει τὸν ἔρωτα καὶ τὴν δόξαν, τὴν καλλονὴν, καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἡ τὸ θέλημα τῆς ἀφυπνιζομένης φύσεως, ἡ τὸ μυστήριον τῆς ἐσπέρας, ἡ τοὺς βράχους καὶ τὴν πεδιάδα, ἡ τὸ ἐπιστρέφον ποίμνιον, οὗτινος ἀκούεται μακρόθεν ὁ γλυκὺς τῶν κωδῶνων ἦχος, ἡ τὴν λέμβον ἥτις πετᾷ ὡς ἄστρος ἐπὶ των κυμάτων καὶ φέρει μετ' αὐτῆς τὴν φίλην;

Ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς ἀπλοῦστατα ᾄδει ὅτι μυρίζει ὠραῖα τὸ σπανίον μὲ τὸ ρίζι, ὅτι αἱ παπαροῦναι βασανίζουσι τὴν καρδίαν του, ᾄδει τὴν κανελόριζα μὲ τῆς κανέλας τάνθη, ᾄδει τὸ σινανὰ σινανὰ καὶ τὸ σελάμ σουγλέ.

Πᾶν ὅ,τι ἀνόητον, σκαῖον, ἀηδὲς, σιχαμερόν, πᾶν ὅ,τι ἐκπέμπεται ὡς ἀναθυμίασις ἐκ των μεμολυσμένων καταγωγῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πᾶν ὅ,τι ρυπαρόν, ἡλίθιον, εἰδεχθὲς, καὶ ὡς ἐννοια καὶ ὡς μέλος, πᾶν ὅ,τι σύρεται καὶ κυλίσταται εἰς τὸν βόρβορον των στενῶν τοῦ Γαλατᾶ, ἐκβράζεται εἰς τὴν Σύρον καὶ τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐπειτα διαχέεται ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ἐξαπλοῦται, πλημμυρεῖ ὡς χολέρα, καὶ μολύνει τὴν ψυχὴν, καὶ θανατώνει τὴν καλλισθησίαν, καὶ νεκρόνει τὸν χαρκετῆρα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐπισκεφθῆτε τὰ καπηλεῖα, διέλθετε τὰς ὁδοὺς των συνοικιῶν μίαν ἐορτὴν καὶ ἀκούσατε· θὰ ἰδῆτε ἂν εἶνε λαὸς αὐτὸς ὁ των Ἀθηναίων λαὸς ἡλίθιος εἰς τὸ ἄσμα του, εἶνε λαὸς ἡλίθιος καὶ εἰς τὰ αἰσθήματά του, εἶνε λαὸς ἡλίθιος καὶ εἰς τὰ καθήκοντά του, εἶνε λαὸς ἡλίθιος καὶ εἰς τὰ δικαιώματά του· θὰ ἰδῆτε ὅτι τὸ ἄσμα του ἐκκρίνεται ἀπὸ τὸ στόμα του ὡς σιελος· θὰ ἰδῆτε ὅτι ἂν ἡ μέθη τοῦ προξενῆ ἔμετον, ὁ χειρότερος ἔμετός του εἶνε τὸ ἄσμα του.

Καὶ τί κάμνει λοιπὸν αὐτὸ τὸ Ὠδεῖον δώδεκα ἔτη τόξα; Προορισμὸς του εἶνε νὰ διδάσκῃ μπάσα βιόλαις καὶ φλάουτα εἰς δύο τρεῖς, οἱ ὅποιοι εἶχον τὰ μέσα νὰ τὰ διδάχθῃσι καὶ ἄνευ τοῦ Ὠδεῖου;

Πότε θὰ καταρτισθῶσι ὥδικοι θιάσοι οἱ ὅποιοι διατρέχοντες πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὡς διαδῶσσι ὠραῖα ἄσματα μὲ ὠραίας στροφὰς καὶ ὠραίαν μουσικὴν, κινοῦντες ὡς ὁ Ὀρφεὺς τὸν λίθον; Ἄν δὲν ὑπάρχουν κατὰλληλα ἄσματα πρὸς τονισμόν, ἂν δὲν ὑπάρχῃ κατὰλ-

ληλος μουσική ἄς γείνωσιν διαγωνισμοὶ καὶ θὰ ἦναι οἱ εὐγενέστεροι, οἱ ὠφελιμώτεροι καὶ οἱ πρακτικώτεροι διαγωνισμοὶ τῶν προταθέντων ποτὲ ἐν Ἑλλάδι. Θὰ ἴδῃτε τότε μετὰ πόσης προθυμίας καὶ μετὰ πόσης ταχύτητος θὰ μάθῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς νὰ τραγωδῇ. Τὸ ἑλληνικὸν οὐς ἔχει ὀξεῖαν τὴν ἀντίληψιν. Ὁ Ῥαγκαβῆς ἐν τῇ Πανδώρα ἔγραψε στίχους μετὰ τῶν γερμανικῶν μελωδιῶν ἐφ' ὧν τὰς ἐφῆρμωσε, καὶ ἔως τότε ἔτι εἰς πᾶσαν γωνίαν ὅπου ὑπάρχει Ἕλλην ἀκούονται κάπου κάπου τὸ «μαὐρὸ εἶν' ἡ νύκτα ἔς τὰ βουνά, τὸ «σὲ σὲ ὅπου πηγαίνω» τὸ «στὴ μέσῃ τὸ σπαθὶ μου». Τὸ τραγοῦδι τῆς Βρασιλιανῆς ὅπερ προπέρουσι ἔφερεν ἐδῶ ὁ Ἀντώνιος μετὰ τὴν χαλὴν τοῦ σύντροφον εἶχε γίνεαι δημοτικώτατον, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς λούστρους τοὺς ἤκουες τραγωδοῦντας, *trottez gaiement*.

Νομίζω ὅτι τὸ θέμα εἶναι ἀντάξιον τοῦ νευρώδους καὶ καλλιτέχνου καλάμου, φίλτατε Καλιβάν, καὶ πρέπει νὰ τὸ ἐπιληφθῇς διότι ἂν ἀκούσης... ἄλλὰ σὺ ἄκουε ὅ,τι θέλεις, ἐγὼ δὲν ἀκούω τίποτε, κλείω ἐρμητικῶς τὰ ὦτά μου διότι μετὰ τῶν ὑλακῶν τῶν κυνῶν ἀκούω καὶ παρατόνους τινὰς καὶ βραχνὰς φωνὰς ὠρισμένας :

Ἄν δὲν εἴξευρες νὰ ψῆσης μακαρόνια
χόπλα χόπλα
Τί τὸν ἤθελες τὸν ἄνδρα δίχως δόντια
χόπλα χόπλα.

Ἄουλιανός.

ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Εἰς τὰ καλὰ καθούμενα ἴσθην Αἴγυπτο τί θέμε ;
γιατὶ καὶ τὰ βαπόρια μας ἴσθην Ἐρυθρὰ ν' ἀράζουν ;
γιὰ τὴ σφαγὴ ποῦ ἐγίνε ἐμεῖς μονάχα φταίμε,
ἂν δὲν τὰ ἴστέλλαμε, Ρωμηοὺς δὲν ἤθελαν νὰ σφάζουν.
Ἐκεῖνος ὁ Πρωθυπουργὸς μᾶς πῆρε ἰσὺ λαίμο του,
γιὰ νὰ μᾶς δείξῃ τάχατε πολιτικὴ ἱππέτου.

12 =ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ "ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ" = 12

ΜΕ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΦΟΥΣΤΑΝΙ

(Ἰδὲ ἀριθ. 303)

Οἱ φοιτηταὶ διοικηταὶ τῆς Ἑλλάδος.

Θυμωμένος ἐφθασα πρὸς τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὰ προπύλαια τοῦ ὁποίου οἱ φοιτηταὶ μετὰ πολιτῶν ἐκράυαζον πρὸς τὸν περίξ στρατὸν, κάτω τὸ ὑπουργεῖον.

Εἰς λοχαγὸς παραφουρκισθεὶς διέταξε τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας νὰ προσβάλῃ τοὺς φοιτηταὺς καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν προπυλαίων.

Ἦτο πρώτη φορὰ τότε καθ' ἣν, νὰ εἶπω οὕτως, ἐμόλυνε ποὺς στρατιώτου τὰς βαθμίδας τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ὅποῖον εἴτε φοιτηταὶ καὶ ὁ λαὸς ἐθεώρουν ἀπαράβιαστον ἄστυλόν.

Ἄν οἱ Ἑγγλέζοι ἔστειλαν βαπόρια καὶ οἱ Γάλλοι, μὰ ἔχουνε συμφέροντα ἐκεῖνοι καὶ σκοτοῦρες· ἄλλὰ ἐμεῖς ; δὲν βλέπουμε τοῦ ἔθνους μας τὸ χάλι, μόνο ζητοῦμε ψεύτικες νὰ δείξουμε φηγούρες ;
Γιὰ τὸ Θεοῦ, Πρωθυπουργέ, τὴ θέσι μας στοχάσου, ἄς λείψουν ἡ παλληκαριάς, νὰ κάθεται ἴσ' αὐγά σου.

Ποιὸς διάβολος σ' ἐφώτισε τέτοια δουλειὰ νὰ κάμης ; τί σοῦλθε μετὰ τὸν Ἀραμπὴ νὰ μᾶς ἀνακατώσης ; καὶ ἂν ἐξαφνα σοῦ φώναζαν Ὁπίσω αἱ Δυνάμεις, τί λόγο θέ νὰ εὑρίσκεις νὰ τοὺς ἀποστομώσης ;
Ἐ ! κύριε Πρωθυπουργέ, ποῦ μᾶς τὴν πᾶς τὴν κλάρρα ; ἐμεῖς καλὲ δὲν εἴμαστε γιὰ μάλλωμα καὶ ἀντάρα.

Ἰστὴ θάλασσά μας ἄς κυλοῦν οἱ πυργωτοὶ μας στόλοι, ἴστὴ θάλασσά μας κανονιαὶς ἄς ῥίχνουν ἴστον ἄέρα, μόνον ἐδῶ ἄς κάνουμε τὸ παλληκαρι ὅλοι, μόνον ἐδῶ ἄς στήνουμε πολεμικὴ παντιέρα.
Μόνον ἐδῶ ἄς γίνωνται φηγούρες ὅσαις θέμε, μόνον ἐδῶ ἄς τρίζουμε, ἄς βράζουμε, ἄς καίμε.

Ἄς βάλλουμε τῶν σεβαστῶν προγόνων τῆς χλαμύδες, τοὺς σιδερένιους θώρακας, τὰ κράνη, τῆς γαργόνας, ἄς σφίζουμε ἴστο χέρι μας κοντάρια καὶ ἀσπίδες, ἄς γίνουμε τῆς Ἀποκρηαῖς ποζάτοι Μακεδόνες.
Καὶ μὲ τ' ἀρχαῖα δόρατα σωστοὶ παλληκαράδες τοῦ Γιαννουπούλου τοὺς παχεῖς νὰ τρώμε μπακλαβάδες.

Χλαμύδες κατακόκκινες παντοῦ ἄς κυματίζουν παντοῦ ἀσπίδων, κονταριῶν κτυπήματα καὶ κρότοι, καὶ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ ἴστους δρόμους ἄς γυρίζουν Μαστιγοφόροι Αἰῶνες, Τίτᾶνες, Δὸν Κιχῶτοι.

Ἡ ἀποτολμηθεῖσα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ στρατιωτικὴ εἰσβολὴ ἐξήγειρεν εἰς τὸ ἐπακρον τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν.

Ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς πόλεως οἱ πολῖται ἐσπευδὸν πρὸς ἐπικουρίαν τῶν φοιτητῶν συμπλεκόμενοι καθ' ὅδον μετὰ τοῦ στρατοῦ.

Ἡ ἀποτολμηθεῖσα προσβολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἔδει ἀμέσως ν' ἀπαλειφθῇ.

Ἀμέσως συνεκροτήθη ἐπιτροπὴ ὑπὸ τοῦ Φιλήμονος, Ράλλη, Στεφανίδου καὶ ἄλλων, ἥτις μετέβη εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπως παρὰ τοῦ βασιλέως ζητήσῃ τὴν δέουσαν ἱκανοποίησιν.

Ὁ Φιλήμων παραστάς μετὰ τῶν ἄλλων πρὸ τοῦ βασιλέως, ἐλάλησεν οὕτως :

«Βασίλεῦ !

»Σήμερον τὸ Πανεπιστήμιον ὑπέστη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ σὰς δεινὴν προσβολήν.

»Ἀπετόλμησαν νὰ μᾶς λογχίσουν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς προπυλαίοις αὐτοῦ.

»Ζητοῦμεν, ἐξ ὀνόματος τῶν φοιτητῶν ὅλων, παρὰ τοῦ βασιλέως μᾶς παραδειγματικὴν τιμωρίαν τοῦ προσβάλαντος ἡμᾶς λοχαγοῦ.

»Δὲν εἴμεθα, βασιλεῦ, στασιασταὶ τοῦ θρόνου, τοῦναν-